

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA – TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

YEŞİLÇAM'DAN DİZİLERE
(Yüksek Lisans Tezi)

Tezi Hazırlayan: **Merve ASİLTÜRK**

İstanbul, 2012

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA – TV ANASANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

YEŞİLÇAM'DAN DİZİLERE

(Yüksek Lisans Tezi)

Tezi Hazırlayan:

Merve ASİLTÜRK

Öğrenci No:

090770026

Danışman

Yrd.Doç.Dr.Zeynep ÖZARSLAN

İstanbul, 2012

YEMİN METNİ

Yüksek lisans tezi olarak sunduğum ‘**Yeşilçam’dan Dizilere**’ başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım eserlerin tamamının kaynaklarda gösterildiği ve çalışmamın içinde kullanıldıkları ve her yerde bunlara atıf yapıldığını belirtir ve bunu onurumla doğrularım. 21/06/2012

Merve ASİLTÜRK

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

21.06.2012

Enstitümüz *Sinema – Tv* Ana Sanat dalı *Sinema – Tv* Sanat dalı yüksek lisans öğrencilerinden 090770026 numaralı *Merve ASİLTÜRK*'ün "*Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim - Öğretim ve Sınav Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "*YEŞİLÇAM'DAN DİZİLERE*" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 20.06.2012 tarih ve 2012/19 sayılı toplantısında seçilen ve Taksim Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, ilgili yönetmeliğin (c) bendi gereğince (60) dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında ~~oyçokluğu/oybirliği~~ ile ~~Kabul/Red veya Düzeltme~~ kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 3 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
YRD.DOÇ.DR. ZEYNEP ÖZASRLAN

ÜYE
DOÇ. DR. BURAK BUYAN

ÜYE
YRD. DOÇ.DR. CELAL OKTAY YALIN

YEŞİLÇAM'DAN DİZİLERE

Tezi Hazırlayan: **Merve ASİLTÜRK**

ÖZET

Bu belgesel film çalışması ölçeğinde; her yönüyle geniş bir alanı tanımlayan Yeşilçam Sineması ile bugün onun bir yansıması gibi düşünülen Türk Televizyon Dizileri'nin; içerik, teknik ve özellikle de çalışma koşulları ele alınmıştır. Konuyla ilişkili (ilintili) olarak ilgili kurumların yöneticileriyle ve sektör çalışanlarıyla görüşülmüştür.

Bu zamana kadar konuyla ilgili yapılan belgesellerin çoğu salt Yeşilçam Sineması ile ilgilidir. Bu belgesel film dizi sektörünü de içinde barındırması sebebiyle önemlidir. Zira izleyicilerin talepleri doğrultusunda dizi sektörünün önemi azımsanmayacak boyuttadır. Yeşilçam anlatım klişelerinin ve çalışma koşullarının dizilerde devam ettiği düşüncesinden yola çıkılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Yeşilçam, sinema, dizi, emek, çalışma koşulları.

FROM YESILCAM TO TV SERIES

Presented By: **Merve ASİLTÜRK**

ABSTRACT

The purpose of this master thesis is to compare and examine Yesilcam, the concept used to refer Turkish cinema sector, and Turkish television series which are considered as the reflection of Yesilcam in terms of content, techniques and working conditions. In order to present a thorough analysis, some managers and set workers are chosen to be interviewed.

After the literature review, it is found that most of the documentaries on this subject matter cover Yesilcam cinema sector. Therefore, believing that Turkish TV series are one of the major interests of Turkish audience, this documentary aims to cover Turkish TV series and Yesilcam together, and to contribute to the literature in this way. The main assumption of this study is to present that Yesilcam story-telling format and working conditions maintain in Turkish TV series.

Key Words: Yesilcam, cinema, Turkish TV series, labor, operating conditions.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
1.GİRİŞ	1
2.YAPIM ÖNCESİ	2
2.1.Amaç	2
2.2.Konu.....	2
2.3.Konunun Sınırlandırılması.....	2
2.4.Yöntem.....	2
3. YEŞİLÇAM FİLMLERİ VE TÜRK DİZİLERİNDE; İÇERİK, TEKNİK VE ÇALIŞMA KOŞULLARI	5
3.1. İÇERİK	5
3.2.Teknik	8
3.3.Çalışma Koşulları.....	9
4. YAPIM AŞAMASI.....	11
4.1.Mekan.....	11
4.2.Ekipman	11
4.3.Fotoğraflar.....	11
5. YAPIM SONRASI.....	16
5.1.Kurgu Süreci	16
5.2. Filmin Künyesi.....	16
6. SONUÇ	17
KAYNAKÇA	18
EKLER.....	19
DİSK / SİNE-SEN SİNEMA EMEKÇİLERİ SENDİKASI.....	19
SİNEMA/TV SEKTÖRÜ - 2009 YILI RAPORU	19

1.GİRİŞ

Bu belgesel film projesinde Yeşilçam Filmleri'nin anlatım klişelerinin ve çalışma koşullarının Türk Televizyon Dizileri'nde devam ettiği düşüncesinden yola çıkılarak uzman kişilerin görüşlerine başvurulmuştur.

Bu alanda yapılan bilimsel çalışmalar incelendiğinde, Yeşilçam Sineması ve Türk Televizyon Dizilerinin bir arada ele alındığı bir belgesel film olmadığı görülmüştür. Bu belgesel film ile Yeşilçam Sineması ve Türk Televizyon Dizileri ile ilgili bilimsel literatüre bir katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

Bu belgesel filmde iki dönemle ilgili hareketli görüntü ve fotoğraflara yer verilecektir. Anlatıma katkı sağlayacağı düşünülen kişilerle yapılan röportajlar kullanılacaktır.

Bu belgesel film, bir yüksek lisans projesi olarak sunulacağı için filmin bilimsel ölçütlere uygun bir şekilde hazırlanmasına da dikkat edilmiştir. Filmde ağırlıklı olarak görüşlerine yer verilen isimlerin doğru değerlendirmelerde bulunabilmeleri için her iki dönemde de çalışmış olmasına dikkat edilmiştir.

2.YAPIM ÖNCESİ

2.1.Amaç

Bu belgesel filmle, Yeşilçam Sineması ve Türk Dizi'leri arasındaki benzerlikleri; içerik, teknik ve çalışma koşulları başlıklarıyla ortaya koymak hedeflenmektedir.

2.2.Konu

Bu belgesel filmin konusunu; Yeşilçam Sineması anlatım klişeleri, teknik özellikleri ve çalışma koşullarının Türk Televizyon dizileri ile karşılaştırılması oluşturmaktadır.

2.3.Konunun Sınırlandırılması

Konu sınırlamasında yönlendirici olan durum görüşülecek kişi seçimi olmuştur. Filmin orta metrajlı bir belgesel olması sebebiyle ve daha doğru analizler yapılabileceği düşüncesiyle, her iki dönemde de çalışmış ve çalışmaya devam eden kişiler tercih edilmiştir. Teknik ekipten (ışık şefi) bir kişi, yapım ekibinden bir kişi, Sinema Emekçileri Sendikası başkanı ve iki yönetmen asistanı ile görüşülmüştür.

Filmin süresi ve ortaya konmak istenen durum sebebiyle bir senariste ve yönetmene sorulacak sorulara yapımcı, ışık şefi ve yönetmen asistanlarından cevap alınabileceği düşünülmüştür.

2.4.Yöntem

Bu belgesel film oluşturulmadan önce konu ile ilgili yazılı kaynaklar incelenmiş ve projeye katkı sağlayacağına inanılan kaynaklardan faydalanılmıştır.

Günümüzde ulusal kanallardan birinde yayınlanan ve yayınlandığı saatte rating birincisi olan “Öyle Bir Geçer Zaman Ki” adlı dizinin uygulayıcı yapımcısı olan Cengiz Deveci ile görüşülmüştür. Çalışma hayatına Osman Seden ile başlaması ve günümüzde çok izlenen bir dizinin Uygulayıcı Yapımcısı olması projeyi yönlendirmesi açısından önemli bulunmuştur. Görüşülen bir diğer kişi Işık Şefi Turgut Pelit'tir. Turgut Pelit de tıpkı Cengiz Deveci gibi birçok Yeşilçam Filmi'nde çalışmış ve halen Türk dizi ve sinema sektöründe çalışmaya devam etmektedir.

Çalışma koşullarını da içeren bir belgesel olması sebebiyle Sine-sen'den bir yetkili ile görüşmenin gerekli olduğu düşünülmüş ve bu nedenle de Sendika başkanı Zafer Ayden ile görüşülmüştür. Ayrıca çok sayıda dizide çalışmalarının sorulara daha kapsamlı cevap vermelerini sağlayacağı düşüncesiyle, iki yönetmen yardımcısıyla görüşülmüştür.

Alınan randevulardan sonra, projenin fikir aşamasından bu yana yararlanılan kaynaklardan edinilen bilgiler ışığında sorular hazırlanmıştır. Sorulan soruların bir kısmı şöyledir:

1-Televizyonun ortaya çıkmasından sonra, sinema izleyicisinin artık salonlara ya da -önceki dönemlerde- açık hava sinemasına gitmek yerine televizyon izlemeyi tercih ettiği biliniyor, söyleniyor...

Bu süreçten sonra izleyicilerin eve kapanmasında, Yeşilçam Filmleri'nin dizilerde tekrar edilmesinin etkisi var mı?

2- Yeşilçam'daki usta-çırak ilişkisini nasıl değerlendirirsiniz? Çalışma koşullarına etkisi nedir? Yeni dönem, özellikle okullu insanların sinemaya atılmasından sonraki dönemi geçmişle kıyaslarsak nasıl bir gelişim süreci çizeriz?

3- Yeşilçam döneminde daha çok star sistemi üzerinden iş yapılıyordu. Yapımcı, yönetmen ve senaristler filmin sanatsal niteliğinden daha çok bir yıldız oyuncunun varlığının izleyiciyi sinemaya çektiğini düşünüyordu. Acaba bugün televizyon dizilerinde de anlatılan hikâye mi ön planda yoksa yine yıldız sistemi sürüyor mu?

4- Eleştirmenler, sinema yazarları vb. tarafından televizyon programlarında, eski yapımcıların sinemadan kazandıkları parayı yeniden sektöre yatırmadığı söylenir. Bugün bu tutumun değiştiğini söyleyebilir miyiz?

5- Sektörde yaptığınız işlerde emeğinizin karşılığını alabildiğinize inanıyor musunuz? Emeğin karşılığının alınması anlamında Yeşilçam ve dizi sektörü arasında fark var mı? Son olarak da, eğer emeğinizin karşılığını alamadığınıza inanıyorsanız bunun için herhangi bir mücadele verdiniz mi? Mesela sendikaya üye oldunuz mu? Ya da sendikada bu konularda mücadele veriliyor mu?

6- Meslek birlikleriyle bir iletişim içinde misiniz? Bu birliklerin çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz? Çalışmalarının yarar getireceğine inanıyor musunuz?

7- Hükümetten talepleriniz oluyor mu? Oluyorsa bu taleplere karşı ne söyleniyor? Bakanlığın verdiği desteklerle ilgili neler düşünüyorsunuz? Bunun gelişim sürecine katkısını nasıl değerlendirirsiniz? Hükümetler üzerinde bir etkiniz oluyor mu?

8- Türkiye’de sinemasal teknikler açısından gelişim yaşanmasına rağmen tema, öykü, senaryo vb. anlamlarda pek bir değişim, gelişim olmadığı görülmektedir .... Bu konuda neler söylenebilir?

9- Hiyerarşik düzen farklı mı?

10- Televizyon dizilerindeki çalışma koşullarının çok zor olduğu bilinmektedir. Yapımcıların bu düzeni iyileştirmesini sağlamak için neler yapılmalı?

11- Çalışanların sendika üyesi olup-olmaması sizin çalışmanızı nasıl etkiler?

12- Yapım alanında uzmanlaşma olmaması ile ilgili ne düşünüyorsunuz?

13- TV kanallarının yapılan işlerdeki tutumu için neler söyleyebilirsiniz?

Projede kullanılacak dizi ve film görüntüleri tarandı. Oldukça uzun bir izleme sürecinden sonra gerekli videolar seçildi. Eski Yeşilçam Filmleri’nin kamera arkası videolarına ulaşamadığı için fotoğraf tarama sürecine girildi. Hazırlanan belgesel film için uygun olan fotoğraflar seçildi ve anlatıma uygun olanlar kullanıldı.

3. YEŞİLÇAM FİLMLERİ VE TÜRK DİZİLERİNDE; İÇERİK, TEKNİK VE ÇALIŞMA KOŞULLARI

3.1. İÇERİK

Yeşilçam Sinemasının, Türk Sineması içinde özgün bir ekol gibi tanımlanabilmesini sağlayan ve onun ayrıksı yerini belirleyen kimi klişeleri vardır. Gözlemlenen bazı klişelere aşağıda yer verilmiştir.

- 1) Ana karakterlerden biri zengin, diğeri yoksuldur, zengin erkek-yoksul kız, ya da yoksul erkek-zengin kız karşıtlığının öyküdeki temel çatışmalardan biri olduğu gözlenmektedir.
- 2) Âşıklardan biri çaresiz bir hastalığa tutulur.
- 3) İki düşman ailenin çocukları birbirlerine âşık olurken (nedeni her ne ise) bu düşmanlıktan habersiz, adeta yalıtılmış bir dünyada yaşamışlardır. Dolayısıyla da birbirlerine âşık olduktan sonra düşman ailelerin çocukları olduklarını öğrenirler.
- 4) Döneminin en ünlü kişisi (şarkıcısı, türkücüsü) bir adam tarafından kaçırlır, ama kaçırılma sırasında kadını kimseler tanıyamaz. Adam da rahatça kaçırrır.
- 5) Delikanlılık önemlidir ve delikanlılar adaletli kimselerdir.
- 6) Robin hood vari kahramanlar sıkça karşımıza çıkar.
- 7) Namus önemli bir kavramdır, namus için çoğu zaman cinayet işlenebilir.
- 8) Gizli bir iş başarmak için bir erkek kadın kılığına girmeye zorlanır, sonunda zorla ya da ısrarla kabul ettirilir, ama kahramanın kılık kıyafetini fazla dönüştürmeye, değiştirmeye, aksesuara gerek yoktur.
- 9) “Yoksul oğlan şarkıcılıktan çok para kazanır. Kızını kendisine vermeyen adamdan ya da kahpe düşmanlar tarafından salt parasızlığı nedeniyle kendisini terk ettiğine inandırıldığı için kızın kendisinden oç alır. Paraların yüze çarpılması başvurulan yöntemlerden biridir.”

- 10) Amerikalı Yönetmen David Wark Griffith'in, daha sinemanın emekleme çağında bulup kullandığı, "son an kurtuluşu" Yeşilçam sinemasında sıkça başvurulan bir yöntemdir. Adam-kadın tam ölecekken beklenmedik bir çözüm bulunur.
- 11) Espriler çoklukla düzeysizdir. Gülme ögesi görsel değil sözseldir.
- 12) Mahalleyi yoksulken terk eden çocuk, zengin ya da ünlü biri olarak geri döner. Sevgilisi ya uygun olmayan (yaşlı, ama zengin, çirkin ama paralı, soysuz) ama güçlü biriyle ya da oğlanın yakın arkadaşıyla kandırılarak evlendirilmiştir ya da geneleve düşürülmüştür. Çocukluk arkadaşları, sevgililer, akrabalar ya da kardeşler, vücutlarındaki yara izi, ben, ya da yanık izlerinden yıllar sonra birbirlerini tanırlar.
- 13) Kız yoksuldur ve gözleri yükseklerdedir.
- 14) Oğlan yoksuldur ve gözleri yükseklerdedir.
- 15) Çekilen silahı karşısındakine doğrultan oyuncu vazgeçer ve intihar girişiminde bulunur.
- 16) Öncesinden hiçbir emare olmadığı halde, zor durumda kalan, kahramana uzak bir akrabadan durduk yere yüklüce bir miras kalabilir.
- 17) Araba çarparak kör olan kahraman, başını bir yere vurunca gözlerine kavuşabilir.
- 18) Göz ameliyatları hep başarıyla sonuçlanır. Ameliyat sonrası sargısı açılan oyuncu önce çevresini ve sargının açılmasını bekleyen kişiyi puslu görür.
- 19) Kamu görevlisi öğretmenler, hâkimler, savcılar, polis şefleri, karakol görevlileri, memurlar çoğunlukla yüksek ahlâklı insanlardır. İmam, hacı, hoca ise çoğunlukla sahtekâr ve ikiyüzlüdür.
- 20) Hikâyeler sıklıkla yanlış anlaşılmanın yarattığı felaketler üzerine kurulur.

- 21) Evlilik törenlerinde damat ile gelinin kardeş olduğu, nikâh tam da memuru nikâhı kıyacağı anda ortaya çıkar. O anda biri koşarak içeriye girer ve durumdan herkesi haberdar eder.
- 22) Savunulması için tüm önlemlerin alındığı bir kaleye bir tek kılıcıyla saldıran kahraman muzaffer olabilir.
- 23) Kahraman bir tek ok atarak onlarca kişiyi vurabilir.
- 24) Kötü adamlar-kadınlar tartışmasız kötü, iyiler ise katıksız iyidir. Eskiden kötü adamlar ille de şarap içerken daha sonra kötü adamın içkisi viskiye dönüşmüştür. Bar, disko ve meyhane kötülük yeridir.
- 25) Esas kadın tüm mahallelinin gözü önünde dövülür fakat kimse müdahale etmez. İffet filminde yer alan baba dayaağı sahnesini örnek olarak gösterebiliriz. Bu sahne öncelikle bir meydan dayaağını görüntüler. Baba kızını elleriyle değil kemeriyle dövmektedir. Filmin birinci bölümünde, çatışmanın zirvesini oluşturan bu sahneye gelmeden önce, erkek karakterin namus konusundaki aşırı duyarlılığı, şiddete eğilimi ve kızlarını dövdüğü birçok kez vurgulanarak bu etkileyici sahnenin kaçınılmazlığı sağlanmıştır (Büker, 2005, s.350).

Sanat filmleri ve aile filmleri dışındaki Yeşilçam film evresini porno, arabesk ve komedi gibi bir çizgide, hatta kronolojide görülmektedir... Bu sıralamanın tesadüfi değil, daha çok hükümetlerle ilgili olduğu varsayılmaktadır.

Yeşilçam döneminde starlara göre film yapılmaktaydı. Günümüzde çekilen dizi ve filmlere baktığımızda, bu tutumun azaldığını söyleyebiliriz. Sinemaya yalnızca ticari bir olay olarak yaklaşan yapımcılar az zamanda, az para ve az emekle, çok gişe getiren filmler yapmayı amaçlamışlardır. Bu yüzden de gişe gelirlerini garantilemek için halkın sevdiği starları kullanarak, halkın hoşlandığı konuları işlemiş ve işlemektedirler (Esen, 2000, s.42). Star olan oyuncuların çoğalmasi ile birlikte, oyuncular istedikleri ücretleri almakta zorlanmışlardır. Hatta aldıkları ücretlerde yüksek oranda bir düşüş yaşanmıştır. İzzet Günay: “Ayhan gerçekten çok mert bir adam. Bütün star vasıflarını taşıyan insanlardan birisiydi. Duruşundan dolayı onu daha çok sayarlar, severlerdi. Ben piyasaya geldiğim zaman Ayhan Işık’ın fiyatı altmış beş bin liraydı. Biz ne zaman on beş kişi olduk piyasada 64’lerde –bir laf vardı

o zamanlar, Beyoğlu'nda tur atmaya başladığımız zaman omzunuz bir jöne çarpar-
Ayhan'ın fiyatı otuz beşe düştü (Bayrakdar, 2010, s.121).”

Yeşilçam Sineması klişelerinin Televizyon Dizileri (Pembe dizi) aracılığıyla
sürdüğünü söylemek yerinde olacaktır.

Bu ortaklığın temelinde Türk halkının alıştırıldığı anlatım biçimi yatar.
İzleyicinin Yeşilçam filmlerindeki anlatım biçimine aşina olduğunu bilen dizi
yapımcısı, aynı formatı televizyonda sürdürme eğilimindedir. Televizyon dizilerini
yapanlar sinemadan dizi sektörüne geçerken alışkanlıklarını da taşımışlardır.

Ünlü insanların bugün tüm dünyada halk kesiminin ilgisini çektiği
gözlenebilir. Bunun toplumbilimsel (sosyolojik) ya da psikolojik nedenleri olduğu
söylenbilir. Sinema-televizyon sektörü için yıldızların yaratılmasının ve var olan
yıldızların kullanılmak istenmesinin altında, işte halkın bu ilgisinin yattığını
söylemek hiç kuşkusuz yerinde bir tespit olacaktır.

Televizyon yapımcısı, bir konunun Yeşilçam sinemasındaki başarısını
garantörlük kabul etmektedir. Yeni konu üzerinden proje geliştirmektense, başarısı
kanıtlanmış bir filmi diziye çevirme eğiliminde olmaktadır.

3.2.Teknik

Sektörün genel yapısına bakıldığında bu halkanın ağırlıklı olarak alaylı bir
işgücü yapısına sahip olduğu gözlemlenmektedir. Bu durum sektörde sıkça dile
getirilen usta-çırak ilişkisinin güçlü olmasına neden olmakta, bu da bir şekilde var
olan koşulların süregitmesi, iyileştirme yapılmaması sonucunu doğurmaktadır
(Tanrıöver, 2011, s.198).

- 1) Yeşilçam sineması bir miras ya da bir geleneğin üzerine oturmuş değildi.
Yetişmiş elaman yoktu. Muhsin Ertuğrul önce SSCB'ye, ardından
Almanya'ya gönderilmiş, geri döndüğünde tiyatroya filmler çekmiştir.
Okullaşma olmadığı için de sinema teknolojilerini ve film çekmeyi öğrenen
kesim, usta-çırak ilişkisiyle sektöre eleman kazandırmışlardır.
- 2) Sinema okullarının ve buna koşut mezunların sayıca artması usta-çırak
ilişkisini ortadan kaldırmamıştır. Çünkü sinema doğası gereği böyle bir
çalışma prensibini en azından bir süreliğine de olsa gerektirmektedir.

- 3) Tekniğin gelişmesi film çekmeyi ucuz hale getirmiştir. Dijital çekim olanakları da ham filme ödenen paradan kâr sağlamıştır. Kurgu daha kolay hale gelmiş, filmin görselini kurgu aşamasında süsleme olanakları artmıştır. Günümüzde filmin birçok açıdan kurgu masasında kotarılması usta-çırak ilişkisini etkilemiş, usta-çırak ilişkisinin ömrünün kısalmasına neden olmuştur.

3.3.Çalışma Koşulları

Yusuf Çetin, sektör çalışanlarının mağduriyetlerini şöyle özetlemektedir:

“İnsanların emekleri istismar ediliyor, hakları ihlal ediliyor. İnsanlar çalışmalarının karşılığını, fazla saatlere rağmen, mesai olarak olsun, sağlık adına olsun pek de teslim alamıyor. Çalışmak zorunda oldukları için, işe “hayır” diyemiyorlar. (Bu nedir??) gözüken yanı, gözükmeyen birçok yanı da var. Yapımcının istemlerine uymadığınız zaman işinizden olabiliyorsunuz. Bizim alanımızda işin istikrarı yoktur” (Hıdıroğlu, 2010, s.224).

- 4) Türkiye’de işçi (çalışan) – işveren denklemi hiçbir sektör farklı olmadığı gibi sinemada da farklı değildir. Dolayısıyla emekleme dönemini bir türlü tamamlayıp da gerçek anlamda bir sektör haline gelemeyen Türk sineması ya da televizyon dizilerinin çalışma koşullarını diğer çalışma alanlarından ayrı tutmak pek de mümkün değildir. Türkiye emeğin her zaman ucuz olduğu, çalışanın hakkını alamadığı bir ülkedir. Bir ülkede gelişimin tek boyutlu olamayacağı gerçeğinden yola çıkılırsa, sinema-televizyon sektöründeki düzelmelerin ancak diğer alanlarla birlikte olabileceği söylenebilir. Tanımlanması gereken sinema-tv çalışanı değildir emeğini ortaya koyan kişidir. Sinema Emekçileri Sendikası’nın 2009 yılında hazırladığı raporda da yer aldığı üzere sinema emekçilerinin tanımlanabileceği bir “Sinema İş Yasası” yoktur.
- 5) Sinema televizyon çalışanları aşağı-yukarı bir yüz yıldır iş garantisi, sigortası ya da bir sosyal güvencesi olmadan çalışmıştır. Bugün de, kimi sınırlı olanaklara karşın durum pek farklı değildir.

- 6) Çalışma saatleri hem sinema hem de televizyon alanında hiçbir zaman tam olarak bir düzene oturtulmamıştır. Ortalama olarak 16 saat çalışılmaktadır. Dinlenme gün ve süresi oturmadığı için de çalışanların bedence erken yıpranması söz konusudur. Yorgunluk uykusuzluk çalışanların dikkatlerinin dağılmasına, bu da iş kazalarına neden olmaktadır.
- 7) Son yıllarda sektörde yaşanan iş kazalarının büyük çoğunluğu, kısa sürede fazla iş çıkarma telaşından kaynaklanmıştır. Buna ağır makinelerin kurulması toplanması, devasa fasatların kurulup kaldırılması, motosiklet ya da otomobille bir cihazın ya da herhangi bir şeyin bir yere ulaştırılması sürecinde, zorunluktan zamanla yarışa kalkışılması çeşitli kazalara neden olmaktadır.
- 8) Ücretler çoğu zaman düzenli ödenememektedir. Bunun nedeni, devlet güvencesinde (garantörlüğünde) olmayan akitlerin yapılmasıdır. Çalışan parasını alamasa bile bir televizyon kurumunu veya onun yetkilisini mahkemeye verememektedir, çünkü bu girişimi bir daha iş almasını zorlaştırmaktadır.

4. YAPIM AŞAMASI

4.1.Mekan

Projenin mekanlarını röportaj yapılacak kişilerin çalışma alanları, dizi setleri oluşturmuştur. *Öyle Bir Geçer Zaman Ki* dizisinin uygulayıcı yapımcısı Cengiz Deveci ile kurgu stüdyosunda çekim yapılmıştır.

Işık şefi Turgut Pelit ve yönetmen yardımcısı Ayça Çobanoğlu ile Beykent Üniversitesi'nde çekim yapılmıştır. Bir diğer yönetmen yardımcısı Caner Ayaz ile *Öyle Bir Geçer Zaman Ki* dizisinin setinde çekim yapılmış aynı gün gerekli set görüntüleri de alınmıştır.

Sine-sen Başkanı Zafer Ayden ile Sine-sen ofisinde çekim yapılmıştır.

4.2.Ekipman

-Panasonic 3CCD HD/SD MINI DV

-Tripot

-Şarj Aleti

-Yedek batarya

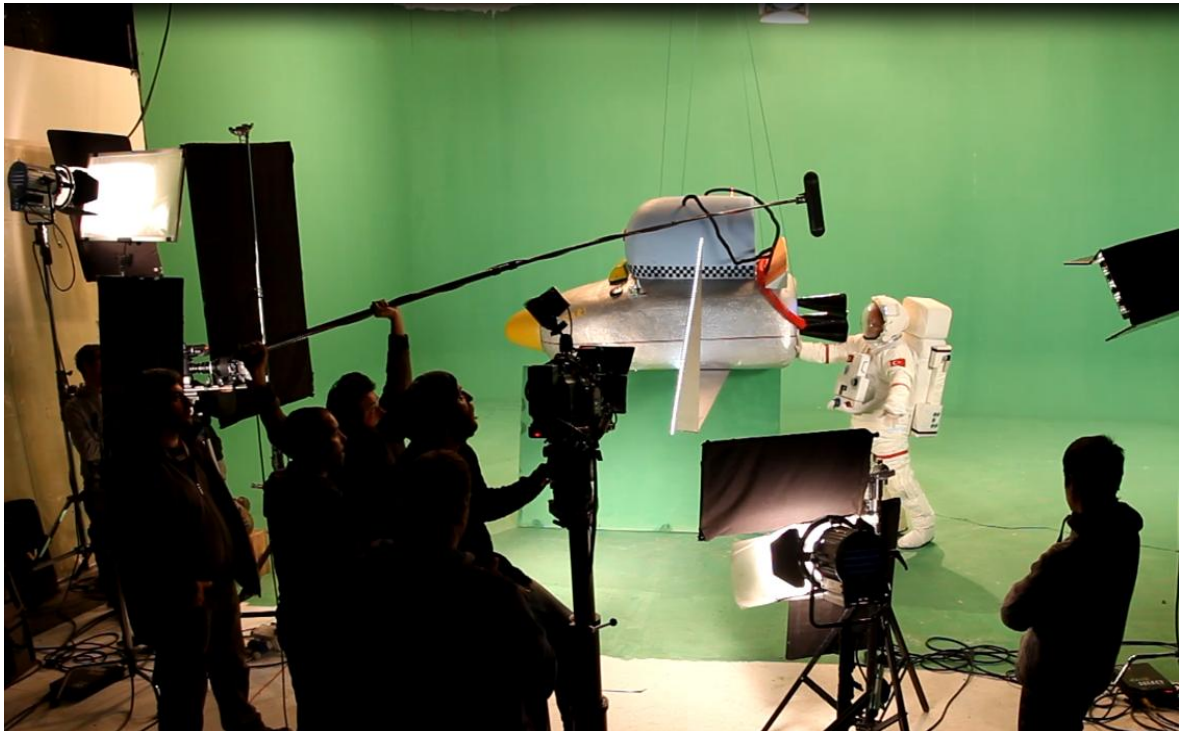
-Yakak mikrofonu- Sennheiser-Kablosuz

-8 adet mini dv kaset

-Kulaklık

4.3.Fotoğraflar

Leyla İle Mecnun Dizisi (Set)

Öyle Bir Geçer Zaman Ki Dizisi (Set)

5. YAPIM SONRASI

5.1.Kurgu Süreci

Belgesel filmin çekimleri tamamlandıktan sonra, anlatıma uygun olarak aralarda kullanılacak görüntüler seçilmiştir. 1982 yılında Kartal Tibet'in yönettiği *İffet* adlı film, 2012 yılında Adnan Güler'in yönettiği *İffet* adlı dizi, 2012 yılında Zeynep Günay Tan'ın yönettiği *Öyle Bir Geçer Zaman Ki* adlı dizi, Sine-sen'in 1 Mayıs'ta 2010gerçekleştirdiği yürüyüş görüntüleri, "Yerli Dizi Yersiz Uzun" başlıklı *Gece Gündüz* programı (24 Aralık 2010) görüntüleri ve aynı içerikteki haber programı görüntüleri, Yeşilçam filmlerinde rol alan starların fotoğraflarına ulaşılmıştır. Ulaşılan görüntülerin filmde kullanılacak kısımları Adobe Premiere Pro CS4 programı yardımıyla istenilen sürede kısaltılmıştır. Çekilen görüntüler de yine aynı program ile kurgulanmış ve birbirine eklenmiştir. İki kanal alınan sesler temizlendikten sonra ses yüksekliği ayarlanmıştır. Kurgulanan filme yazılar eklendikten sonra renkler düzenlenerek filme son hali verilmiştir.

5.2. Filmin Künyesi

Yönetmen: Merve Asiltürk

Kamera + Ses: Ozan Kösebiş

Kurgu: Merve Asiltürk

Danışman: Yrd.Doç.Dr.Zeynep Özarslan

6. SONUÇ

Yeşilçam'dan Dizilere adlı bu yüksek lisans tezi yazılı bir rapor ve belgesel film olmak üzere iki aşamadan oluşmaktadır. Belgesel filmle; Yeşilçam filmlerindeki üretim koşullarının neredeyse hiç değişmeden Türk televizyon dizilerinde sürdürüldüğünün gözler önüne serilmesi temel hedefimiz olmuştur.

Yeşilçam'dan Dizilere adlı belgesel film; içerik, teknik, çalışma koşulları olmak üzere, üç ana bölüm ve alt bölümlerden oluşmaktadır. İçerik kısmında günümüz dizilerde görmekte olduğumuz Yeşilçam klişelerine ve yıldız (star) sistemine değinilmiş, filmlerden ve dizilerden gerekli örnekler ortaya konulmuştur. İkinci bölümde teknolojik gelişmelerin, sinema (dolayısı ile de televizyon) sektörüne personel yetiştirmenin temelini oluşturan usta-çırak ilişkisini nasıl etkilediğine değinilmiştir.

Yapılan incelemeler, gözlemler ve araştırmalar teknolojik gelişmelerin sektör personel kazandırılmasının temelini oluşturan usta-çırak ilişkisini büsbütün ortadan kaldırırsa da ikisi arasındaki ilişki sürecini kısaltmıştır. Örneğin, Yeşilçam döneminde bir yönetmen yardımcısı, yıllarca bir yönetmenin yardımcılığını yaptıktan sonra yönetmen koltuğuna otururken, artık bu süreç birkaç projeyle sınırlanabilmektedir. Bunun altında yatan neden ise, sektör personelinin, görece daha çok sinema-televizyon okulu mezunları olmalarına bağlanabilir.

Filmin üçüncü bölümde ise sektör çalışanlarının mağduriyetlerine ve beklentilerine yer verilmiştir. Bu mağduriyetlerini sigortasız çalıştırılma, iş güvenliğinin olmaması, ücretlerin zamanında alınamaması gibi başlıklar oluşturmuştur.

KAYNAKÇA

ABİSEL, Nilgün. (2005). **Türk Sineması Üzerine Yazılar**. Ankara: Phoenix Yayınevi.

BAYRAKDAR, Deniz. (2008). **Türk Film Araştırmalarında Yeni Yönelimler 7**. İstanbul: Bağlam yayınları.

ESEN, Şükran.(2000). **80'ler Türkiye'sinde Sinema**. İstanbul: Beta Yayınları.

TANRIÖVER, Hülya Uğur. (2011). **Türk Film Endüstrisinin Konumu Ve Hedefleri**. İstanbul: İstanbul Ticaret odası Yayınları.

TEZLER

HIDIROĞLU, İrfan. (2010). **Türkiye'de 1980 Sonrası Sinema Politikaları**. Ankara: Yayınlanmamış Doktora Tezi.

EKLER

DİSK / SİNE-SEN SİNEMA EMEKÇİLERİ SENDİKASI

SİNEMA/TV SEKTÖRÜ - 2009 YILI RAPORU

Yönetim Kurulu

İstanbul, Aralık 2009

ÖNSÖZ

Tarih sahnesine, Michel Foucault'un deyiimiyle "Reprodüksiyonel" bir sanat olarak giren "7.Sanat/Sinema", Osmanlı İmparatorluğu'na ilk girdiğinde "tehlikeli bir gösteri" olarak algılanmıştı. Bu algı Cumhuriyet yıllarında da sürdü. Bu yüzden "sinema", yeni kurulan devletin medeniyetler seviyesine çıkma projesi içinde yer alamadı. Birinci büyük savaştan yorgun ve çıkan Türkiye'de 1950'li yılların ortalarına kadar her yıl ancak birkaç film çekilebildi. II.Dünya sonrası biçimlenen iki kutuplu dünyada, Türkiye'nin her tür iç ve dış tehlikelere karşı kendini acı tavrı daha da arttı. Mussolini'nin İtalya'da yaptığı sansür yasası kopya edilip, film üretiminin recı (senaryo, çekim süreci ve yapım sonrası seyir) uzun yıllar çok sıkı kontrol altında tutuldu.

Neması ağır sansüre, 1960'lardan sonra artan salon sayısını arkasına alarak ve popüler filmlere k boyun eğdi. Artan film yapımı, 1970'li yılların başında dünyada 4. sıraya kadar yükseldi. Bu ekonomik bir güçtü. Fakat toplumsallıktan uzaklaşmış sinema bu gücünü kurumsallaşmak için harcamadı. 1960 sonrası ortaya çıkan entelektüel sinemacıların bazıları, 1970'li yılların ortalarında, sansür ve popüler sinemanın üretim koşullarından yılıp sinemadan uzaklaştı.

Yasa ihtiyacı ancak, 70'li yılların sonlarında, yükselen toplumsal muhalefetin ivmesi ve sinemada sendikal hareketin yükselişi ile ortaya çıktı. Geçen yıllarda, değişen iktidarlar sinema için gerekli yasaları çıkarmak yerine, dijitalleşen küresel görüntü/ses endüstrisi ile Avrupa Birliği'ne uyum sürecinin baskısı yüzünden eksik yasaları yamayarak yollarına devam ettiler. 1983, 1995 ve 2004 yılında çıkarılan yasalar, temel sorunların çözümünden çok, kısa vadeli veya "telif hakları" konusunda, daha çok dış dinamiklerin zorlamasıyla yapıldı. Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesi içinde kurulan "Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğü" sürekli ertelenen bu iki temel sorunun bir yansıması gibidir. Sivil toplum örgütlerini

devlete bağımlı kılan, onların gelişmelerini de engelleyen bu kurumun dünyada bir benzeri yoktur. Bu kurum, sinemacılardan çok aslında devlet/bakanlığın sinema-tv sektörü için oluşturduğu bir kördüğündür.

Bu kördüğümün çözümü ancak sinemanın devletin gölgesinden tamamen kurtarılmasıyla mümkündür. Çünkü sinemanın üretim ilişkilerinden uzak, politik dalgalanmalar karşısında sık sık değişen ve fikir değiştiren bürokratlar, sinema için birçok bağlayıcı ve yanlış kararlar da almaktadırlar. Örneğin, birkaç yıl önce onlar tarafından, yine AB uyum sürecine bağlı olarak, her alanda birçok meslek birliğinin kurulması öngörülmüş; fakat ortaya çıkan tablo beğenilmemiş, daha sonra tamamen tersi bir karar ile bütün kurumların tek çatı altında toplanmasına ve bazı alanlarda meslek birliklerinin kapatılmasına veya kurulmasına (Animasyon) engeller çıkarılmıştır. Bu süreçte önce bir meslek birliği kapatılmış (Oyuncular Birliği); fakat daha sonra aynı alanda yeni bir meslek birliğinin (Biroy) kurulması teşvik edilmiştir. Halen Belgesel Sinemacıların Meslek Birliği de kapatılmaya zorlanmaktadır. Oysa bütün bu uygulamalar AB teamüllerine tamamen aykırıdır.

Kördüğümün çözümsüzlüğü Ekim 2009'da bir kez daha ortaya çıktı ve sektörde yoğun tartışmalara neden oldu. Bu tartışmanın asıl nedeni, AB İlerleme Raporu'nun baskısıyla "Telif Hakları" konusunda hızlı adımlar atmak zorunda olmasıydı. Bu süreçte geleneksel bütün alışkanlıklar yeniden tekrarlandı.

Bakanlık, yıllardır sinema-TV alanlarında örgütlü sivil toplum örgütlerinin hazırladığı yasa taslaklarını bir kenara bırakıp, bakanlık bürokratlarına hazırlattığı bir telif ve iki ayrı kurum kurmak için hazırladığı yasa tasarısı taslaklarını sektöre dayattı. Başta Sinema Emekçileri Sendikası olmak üzere sektörün sivil toplum kurumları, katı bir devletçiliğin açık izlerini taşıyan ve yamalanarak ilerletilen bu taslakları, sorunları kökten çözecek "yeni yasalar" çıkarmak ve "özerk ve yeni kurumlar" kurmak tezi ile eleştirerek reddetti. Telif Hakları için, eski yasayı yamamak yerine yeni bir yasa çıkarmak gerektiği leştirisi de Yayıncılar Kongresi'nden geldi. Yasa taslakları şimdilik beklemede...

Sinema/TV sektörünün bu temel sorunları dışında, süreç içinde sürekli gözden kaçan ve devletin hiç getirmediği, çok daha temel bir yasa ise "Sinema İş Yasası"nın çıkarılması gerektiğidir.

1- ÇALIŞMA KOŞULLARI VE SOSYAL GÜVENLİK

Sinema, alanlarında uzman yaratıcıların ve emekçilerin belli bir işbölümü altında ürettikleri özel bir sanat üretim alanıdır. Fakat Türkiye’de sinema-TV alanını ve çalışanlarını tanımlayacak özel bir “Sinema İş Yasası” yoktur. Halen, TV kanalları, sinema filmi yapımcıları ve reklamcılar dışında, bu alan çalışan herkes çok ağır koşullar altında çalışmaktadır. Devlet yıllardır, çalışanların sendikali için beklediği “Sinema İş Yasası”nın çıkarılması için hiçbir adım atmamaktadır. Çalışma ve Sosyal güvenlik Bakanlığı film setlerindeki yasadışı ağır çalışma koşullarını önleyecek tedbirleri almamakta, Maliye Bakanlığı ise bu sektördeki vergi kaçaklarını araştırmamaktadır.

Son yıllarda sinema alanında giderek kobileşen üretim tarzı yüzünden, çalışma koşulları da giderek maktadır. Gayriresmi rakamlara göre, çekilen 80 kadar sinema filminin %80’i küçük bütçeli yapımlardır. Bu filmlerin setlerinde çalışanların %90’i ise sosyal güvenlikten yoksun ve sigortasız çalışmaktadır. Kültür ve Turizm Bakanlığı bile bakanlıktan “Destek Yardımı” almış projeler için, yapım şirketlerinden sadece Maliye Bakanlığı’ndan vergi borçları olmadığını belirten bir bildirim almakla yetinmekte, fakat çalışanların sigortalı olup olmadığını kontrol etmemektedir.

2009 yılında da özel ve devlet TV kanalları, geçen yıllardaki gibi, her hafta 70 civarında TV dizisi yayınlıyor. Geçen yıllarda, reklam kuşakları yüzünden giderek uzayan dizi bölümlerinin süresi, bu yıl da 80-90 dakika civarında. Devlet ve RTÜK, AB uyum sürecinde imzaladığı, bir saat içinde 12 dakika reklam yayınlama şartını TV kanallarına uygulatamıyor.

TV kanallarının taşeron yapımcılara yaptırdığı bütün dizi-film setlerindeki çalışma koşulları Türkiye’de başka hiçbir sektörde görülmeyecek kadar ağırdır. Haftalık olarak çekilen dizilerde ortalama çalışma süresi yaklaşık olarak 16-18 saattir. Bu çalışmalarda hiçbir ekip fazla mesai alamamaktadır. Setlerde çocuk oyuncular dahi uygun olmayan koşullarda ve saatlerce çalıştırılmaktadır. Devlet kuruluşu Türkiye Radyo Televizyon Kurumu’nun dışarıya yaptırdığı bütün işlerde dahi film ekipleri sigortasız çalışmak zorunda kalmaktadır. İlgili bakanlıklar ve TRT bu ekiplerde çalışanların sigortalı olup olmadıklarını da kontrol etmemektedir.

Kültür Bakanlığı'ndan destek alan bazı projelerin aldıkları yardımlar saydam değildir. Bu yüzden birçok söylenti çıkmıştır. Destek alan projelerin geri ödemeleri ayrıntılı olarak kamuoyuna açıklanmamaktadır. Destek alan bazı projelerde çalışanların ücretleri ödenmemiş, fakat bakanlık unlar için bir tedbir almamıştır.

Yapımcılar, film ekiplerinde çalışanların sete geliş-gidiş sorunlarıyla hiç ilgilenmemektedir. Çalışanlar sağlıksız buluşma noktalarında toplanarak işe gitmek zorunda kalmaktadırlar.

İnsanlık dışı ağır çalışma koşulları, yorgunluk, uykusuzluk ve stres yüzünden geçen yıl 3 kişi iş kazasında öldü; 1 kişi intihar etti ve 1 kişi de kalp krizi geçirip öldü. Sayısız iş kazası yaşandı. Setlerde sağlık araçları ve sağlık ekipleri bulunmadığı için, yorgunluk ve stres yüzünden bayılan ve acil yardım yapılamayan bir kadın oyuncu günlerce komada kaldı.

Sinema-TV alanı için yapılmış bir iş yasasına göre çalışanların tanımları yapılmadığı için, mahkemeler film setlerinde çalışanları daha çok TV kanallarında aylık ücretli çalışan hizmetliler gibi değerlendiriyor e çoğunlukla onları işçi statüsünde görmüyor.

TV kanalları ve yapımcılar sigortasız çalıştırdıkları ekiplerin ücretlerini ödemedi ve toplu olarak işten atmaya da devam ediyorlar. Sinema Emekçileri Sendikası bu yüzden Ekim ayında bir hukuk birimi . Hukuk birimine iki ay içinde 20 dava başvurusu yapıldı. Davaların çoğu, 5-15 bölüm ücretini alamamış ve toplu olarak işten atılmış çalışanlar tarafından açıldı.

2- YASAL EKSİKLİKLER VE TELİF HAKLARI

Sinema-TV alanındaki telif hakları, sinai ve diğer medya (basın-yayın ve müzik) alanlardaki telif haklarının çok gerisinde. Kültür ve Turizm Bakanlığı içindeki Telif Hakları ve Sinema Genel Müdürlüğü'nün frenleyici rolü nedeniyle bu alanlarda kurulmuş kurumlar da güçsüz ve dağınık. t bu alanda sivil toplum örgütleriyle birlikte çalışmıyor ve özel TV kanallarına mevcut telif haklarını uygulatamıyor. Devlet kurumu TRT dahi telif haklarına uymuyor. Telif hakları için TRT ile bu yıl başlayabilen görüşmeler çok ağır ilerliyor.

Devlet/Bakanlık her yıl AB İlerleme raporlarıyla gelen eleştirilere de refleksif tepkiler veriyor ve bu n yanlış uygulamalar yapıyor. Yasa çıkarmak konusunda çok ağır davranan Devlet/Bakanlık uygulamadaki eksiklikleri de bu alanda çalışan meslek örgütlerinin suçuymuş gibi görüyor.

Yasaların eksik ve uygulanamaması yüzünden, özel TV kanalları ve TRT telif hakları sahiplerine birçok yasadışı uygulamalar dayatıyor. Dolayısıyla bütün telif hakları sahipleri, iş başlamadan önce, bütün temel ve bağlantılı maddi ve manevi haklarını TV kanalları veya sinema filmi yapımcılarına devretmek zorunda kalıyorlar. TV kanalları bu yüzden yaptırdıkları film ve dizileri çok ucuza yurt dışına satıyor, tekrar tekrar yayınlıyor ve bunlar için hiçbir telif ücreti ödemiyor. Bu yüzden komşu ülkelere satılan bölümlerinin görüntü ve müzikleri, telif hakları sahiplerine sorulmadan, satıldıkları ülkelerde kesilip biçilerek yeniden kurgulanıyor. TV kanalları bu uygulamalarıyla devraldıkları telif haklarının, hak sahipleri tarafından yurt dışında takibini de imkânsız kılıyorlar. Çünkü hak sahipleri bu uluslararası mahkemelere gidemiyor.

3- DÜŞÜNSEL VE SANATSAL ÖZGÜRLÜKLER

Türk Sineması uzun yıllar “Polis Vazife ve Salahiyetleri Kanunu” ile sansür baskısı altında tutuldu. Bu yıllar içinde Ankara’da toplanan sansür kurulları tarafından, Türk Sinema Tarihi’ne geçen birçok film, “yurtiçi ve yurtdışında gösterilmesi sakıncalıdır” yaftası ile ya bütünüyle yasaklandı birçok sahnesi kesildi veya bazıları ek sahneler çekilmesi tavsiye edilerek geri çevrildi. Benzer uygulamalar birçok belgesel filmin başına da geldi. Türk Sineması’na uluslararası ilk büyük ödülleri “Susuz Yaz”(Berlin,1964) ve “Yol” (Cannes, 1983) aynı zamanda ülke içinde sansür tarafından gösterimi yasaklanmış filmlerdi. Türk Sineması’nda ilk güçlü sivil kurumlaşmalar 1976-77 yıllarında yaşandı. Sinemanın çeşitli meslek alanlarında kurulan 6 dernek “Sansüre Hayır!” yürüyüşü düzenleyerek İstanbul’dan Ankara’ya yürüdü. Kamuoyuna mal oldu ama devlet ağır sansür yasasını değiştirmek için hiçbir girişimde bulunmadı. Dernekler ise yürüyüşten sonra birleşerek, “Sinema Emekçileri Sendikası”nı kurdu. Kısa sürede büyük sektörde örgütlenen sendika, 12 Eylül 1980 askeri darbesi ile kapatıldı, yöneticileri hapse

Ağır sansür 12 Eylül darbesi sonrası daha da arttı. Yurt dışına kaçmak zorunda kalan “Yol” filminin yapımcı ve senaristi Yılmaz Güney’in bir daha

Türkiye'ye geri dönüşü mümkün olmadı. Kanserden ölen Yılmaz Güney'in cenazesi de yurda getirilemedi ve Paris'te gömüldü. Filmin yönetmeni Şerif Gören, filmin yurtiçine gizlice sokulan her video kaseti yakalandığında defalarca mahkemelere çağrılıp ifade vermek zorunda kaldı. Şerif Gören de ancak 1988'de özel pasaportla yurt dışına çıkabildi. Sansür, devletin kaldırmasından çok, teknolojinin gelişimi ve 1990'lı yıllardan sonra çoğu yurt dışından yayın yapan özel TV kanallarının yasaklanmış birçok filmi yayınlaması ile kendiliğinden kalktı. Devlet, sinema sektörüne, toplumun çok gerisinde kalan sansür yasasını kaldırdığını müjdelediğinde doğal olarak kimse ilgilenmedi! 2004 yılında çıkarılan yasa ile denetim, İçişleri Bakanlığı'ndan alınıp Kültür Bakanlığı'na devredildi. Filmlerin sınıflanması için denetim kurulları kuruldu ve bu kurullar Ankara'dan İstanbul'a taşındı. Alt ve üst komisyonlar oluşturuldu. Komisyonculara sinemacılar, iletişimciler, psikologlar vb. uzmanlar da dahil edildi. Yaş sınırlamasında 7, 13, 15 ve 18 gibi basamaklar oluşturuldu veya "ailesi eşliğinde izleyebilir" gibi kriterler getirildi. Sınıflandırma sistemi Türkiye Sineması üstündeki ağır sansürü oldukça yumuşatmış olsa da uygulamalarında hâlâ bazı eksiklikler sürüyor. Hâlâ şiddet, korku-gerilim, cinsellik, vb. özelliklere göre sınıflandırılan filmlerin afişlerinde bazen yaş sınırlaması belirtilmiyor veya sinema lobilerine uyarıcı yazılar asılmıyor. Dolayısıyla yaş sınırlaması konulan filmleri halen küçük çocuklar da izlemeye devam ediyor. Yasadan sonra, on kadar film sansürden geçemedi. "Ararat" ile aşırı şiddet ve cinsellik unsurları içeren bazı filmler üst komisyon tarafından yasaklandı. Sansür hafiflerken bu kez ters yönde bir gelişme başladı. Bu da muhafazakâr iktidar partisinin atadığı kadrolar yüzünden resmi TV kanalı TRT ve muhafazakâr bazı TV kanallarının uyguladığı sansürlerdir. TRT'de 30-40 yıl önce zamanın sansüründen geçerek yayınlanmış filmlerin bazı sahneleri bu kez "açık" oldukları gerekçesiyle kesilmeye başlandı.

DİSK / SİNESEN Yönetim Kurulu

ÖZGEÇMİŞ

Adı Soyadı: Merve Asiltürk

Doğum Tarihi: 26.02.1985

Öğrenim Durumu:

Derece	Alan	Üniversite	Yıl
Ön Lisans	Radyo TV Program.	Beykent	2004-2006
Lisans	Sinema-TV	Beykent	2006-2009
Yüksek Lisans	Sinema-TV	Beykent	2009-devam ediyor (tez dönemi)

2010-2011 Yılı Öğretim Görevliliği- Beykent Üniversitesi

Yayınlar:

- Düzeltilen-Editör (*Sinemada Diyalektik Kurgu*). Yazar: Cengiz T. Asiltürk – - - 2008; Beykent Ün. Yayınları).
- *Şark Vaatleri* (Film Çözümleme, Cinemascope Dergisi – Mayıs, 2008).
- *Beyaz Perdeye Gülmek* (Bilimsel Makale: Cinemascope-Şubat, 2008)

Projeler:

- *Beyaz Perdeden Tren Geçti* (Belgesel, 11 dk – 2009)
- *Memurun Ölümü* (Kurmaca, 12 dk–2008)
- *Remzi Savaş Belgeseli* (Belgesel, 20 dk–2008)
- *Büyülü Gerçekler* (Sinema Filmi-2007: Yönetmen Cengiz Asiltürk)
- *Albatrosun Yolculuğu* (Sinema Filmi-2010: Yönetmen Cengiz Asiltürk)